

Het Russell-Tribunaal over Palestina

3^e sessie, Kaapstad zitting - Samenvatting van de bevindingen 7 november, 2011

Het Russell-Tribunaal over Palestina (RTP) is een internationaal burgerlijk ‘gewetenstribunaal’, dat voortkomt uit initiatieven van de burgermaatschappij (NGO’s, liefdadigheidsinstellingen, vakbeweging, levensbeschouwelijke organisaties) met als doelstelling de openbare mening op te voeden en druk uit te oefenen op beleidsmakers.

Aangezien het Adviserend Oordeel van het Internationaal Gerechtshof (IG; Den Haag) van 9 juli 2004 aangaande de bouw door Israël van een muur in het bezette Palestijns gebied niet is uitgevoerd,

en aangezien de door de Algemene Vergadering van de VN op 20 juli 2004 aangenomen resolutie ES-10/15 die het oordeel van het IG bevestigde niet is uitgevoerd,

en gezien de gebeurtenissen in Gaza van december 2008 en januari 2009,

zijn in verscheidene landen comités gevormd om een burgerinitiatief te bevorderen en in stand te houden ter ondersteuning van de rechten van het Palestijnse volk.

Het RTP ademt dezelfde geest en omhelst dezelfde strakke regels als het Vietnam-Tribunaal (1966-1967), dat opgericht is door de eminente geleerde en filosoof Bertrand Russell, en het tweede Russell-Tribunaal voor Latijns Amerika (1974-1976), dat georganiseerd werd door de Lelio Basso International Foundation for the Rights and Liberation of Peoples. Het Tribunaal heeft geen wettelijke status, het opereert als een gerecht van het volk.

De Israelische regering is uitgenodigd om haar zaak voor het Tribunaal te bepleiten, maar heeft ervoor gekozen van dit recht geen gebruik te maken en heeft niet geantwoord op correspondentie van het RTP.

Na de hoorzittingen en de beraadslagingen van de jury kunnen de bevindingen van de derde zitting van het Russell-Tribunaal over Palestina als volgt worden samengevat:

I. Apartheid

Het Tribunaal stelt vast dat Israël het Palestijnse volk blootstelt aan een geïnstitutionaliseerd regime van overheersing dat beantwoordt aan de volkenrechtelijke definitie van apartheid. Dit discriminerende regime uit zich in wisselende intensiteit en vormen jegens verschillende categorieën Palestijnen, afhankelijk van hun plaats van vestiging. De Palestijnen die onder koloniaal militair bestuur leven in het bezette Palestijns gebied zijn aan een bijzonder verscherpte vorm van apartheid blootgesteld. Palestijnse burgers van Israël hebben wel stemrecht, maar maken geen deel uit van de joodse natie zoals die in het Israelisch recht gedefinieerd wordt. Daardoor worden zij uitgesloten van de voordelen van de joodse nationaliteit en staan zij bloot aan systematische discriminatie in heel het brede spectrum van erkende mensenrechten. Ondanks deze verschillen concludeert het Tribunaal dat het Israelische bestuur over de Palestijnen, waar zij ook gevestigd zijn, alles bijeen een enkel geïntegreerd apartheidsregime vormt.

De staat Israël heeft een rechtsplicht om het verbod op apartheid te respecteren zoals dat volkenrechtelijk vastligt. Het bedrijven van apartheid wordt beschouwd als een misdaad tegen de menselijkheid en is universeel verboden. Het Tribunaal heeft het Israelische bestuur over de Palestijnen die onder zijn rechtsmacht vallen beoordeeld in het licht van de juridische definitie van apartheid. Apartheid is volkenrechtelijk verboden wegens de ervaring met apartheid in zuidelijk Afrika, die haar eigen unieke kenmerken had. De juridische definitie van apartheid geldt echter voor elke situatie waar ook ter wereld waar de volgende drie kern-elementen bestaan: 1. er kunnen twee afzonderlijke raciale groepen onderscheiden worden; 2. er worden ‘inhumane daden’ bedreven jegens de ondergeschikte groep; 3. daden van dien aard worden systematisch bedreven in de samenhang van een geïnstitutionaliseerd regime van overheersing van één groep door de andere.

raciale groepen

Het bestaan van ‘raciale groepen’ is fundamenteel voor de vraag of van apartheid sprake is. Op grond van de getuigenissen van door het Tribunaal gehoorde deskundigen concludeert de jury dat het volkenrecht de term ‘raciaal’ een brede uitleg geeft die zowel elementen van etnische als van nationale oorsprong omvat, en dat derhalve de definitie van ‘raciale groep’ geen biologische maar een sociologische kwestie is. Percepties (zowel zelf-percepties als externe percepties) van de joods-Israelische identiteit en de Palestijnse identiteit illustreren dat Israelische joden en Palestijnse Arabieren [Palestijnen] inderdaad voor wat het volkenrecht betreft kunnen worden gedefinieerd als afzonderlijke raciale groepen. Op grond van het voorliggende bewijsmateriaal was het voor de jury duidelijk dat er in een zeer praktische zin twee afzonderlijke, herkenbare groepen bestaan en dat de juridische definitie van ‘raciale groep’ van toepassing is op alle omstandigheden waaronder de Israelische autoriteiten rechtsmacht hebben over Palestijnen.

inhumane apartheidsdaden

Individuele inhumane daden die in de samenhang van een dergelijke stelsel worden bedreven zijn volkenrechtelijk gedefinieerd als apartheidsmisdrijven. De jury heeft overvloedig bewijs gevonden van praktijken die ‘inhumane daden’ vormen, door de Israelische autoriteiten begaan tegen het Palestijnse volk. Deze houden in:

- veelvuldige levensberoving van Palestijnen tijdens militaire operaties en invallen, een formeel beleid van ‘gericht doden’ en het gebruik van dodelijk geweld tegen demonstraties;
- marteling en mishandeling van Palestijnen in de samenhang van wijdverbreide vrijheidsberoving door middel van een beleid van willekeurige arrestatie en administratieve hechtenis zonder inbeschuldigingstelling. De jury oordeelt dat zulke maatregelen vaak alles overschrijden wat in redelijkheid door veiligheidsoverwegingen gerechtvaardigd kan worden en neerkomen op een vorm van overheersing van de Palestijnen als groep;
- systematische schendingen van mensenrechten die de Palestijnse ontwikkeling onmogelijk maken en de Palestijnen als groep beletten om deel te nemen aan het politieke, economische, maatschappelijke en culturele leven. Nog steeds ontheemde Palestijnse vluchtelingen zijn ook slachtoffer van apartheid doordat hun nog steeds het recht onthouden wordt om naar hun woongebied terug te keren en ook door wetten die hen hun bezit en burgerrechten ontnemen. Het beleid van gedwongen verplaatsing van bevolking blijft wijdverbreid, vooral in het bezette Palestijnse gebied;
- burgerlijke en politieke rechten van Palestijnen zoals het recht op beweging, vestiging, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vereniging worden ernstig beknot. Palestijnse sociaal-economische rechten worden ook aangetast door een discriminerende Israelische politiek op het terrein van onderwijs, gezondheidszorg en huisvesting.

Sinds 1948 hebben de Israelische autoriteiten een stelselmatige politiek gevoerd van kolonisatie en onteigening van Palestijnse grond. Israel heeft door zijn wetten en praktijk de joods-Israelische en Palestijnse bevolkingsgroepen verdeeld en het heeft deze verschillende fysieke ruimte toebedeeld, met een verschillend niveau en kwaliteit van infrastructuur, dienstverlening en toegang tot natuurlijke hulpbronnen. Het eindresultaat is een grootscheepse territoriale versplintering en een reeks gescheiden reservaten en enclaves, waarbij de twee groepen grotendeels gescheiden zijn. Uit getuigenissen is het Tribunaal gebleken dat een dergelijk beleid in Israel formeel aangeduid wordt als *hafrada*, Hebreeuws voor ‘scheiding’.

een systematisch en geïnstitutionaliseerd regime

De hierboven vermelde inhumane daden doen zich niet voor in toevallige of geïsoleerde gevallen. Zij zijn voldoende wijdverbreid, geïntegreerd en complementair om beschreven te kunnen worden als systematisch. Zij zijn ook voldoende geworteld in de wet, de officiële politiek en de formele instellingen om beschreven te kunnen worden als geïnstitutionaliseerd. Het Israelische rechtsstelsel kent aan joden een voorkeursstatus toe boven niet-joden door zijn wetten aangaande het burgerschap en de joodse nationaliteit; deze laatste wetten hebben een groep geschapen die op de meeste terreinen van het openbare leven bevoorrecht is, onder andere aangaande woonrechten, grondbezit, ruimtelijke ordening, toegang tot diensten en maatschappelijke, economische en culturele rechten. Getuige-deskundigen hebben het Tribunaal details gegeven over de relatie tussen de Staat Israel en de joodse

ationale semi-overheidsinstellingen (Jewish Agency, World Zionist Organization en Jewish National Fund), die vele van de materiële voorrechten verankeren en formaliseren die exclusief aan Israelische joden toegekend worden.

Met betrekking tot de Westelijke Jordanoever benadrukt het Tribunaal de geïnstitutionaliseerde scheiding en discriminatie die blijkt uit het bestaan van twee geheel afzonderlijke rechtsstelsels: Palestijnen vallen onder militair recht dat gehandhaafd wordt door militaire rechtbanken, die bij lange na niet beantwoorden aan internationale normen voor een eerlijk proces; Israelische joden die in illegale [joodse] nederzettingen wonen vallen onder het Israelische burgerlijke recht en een burgerlijk rechtsstelsel. Het resultaat is een totaal andere procedure en een totaal andere straf voor hetzelfde misdrijf, in hetzelfde rechtsgebied begaan, door leden van een andere bevolkingsgroep. Een bestuurlijke controle die wordt doorgevoerd door middel van alomtegenwoordige stelsels van vergunningen en bureaucratische beperkingen heeft ongunstige gevolgen voor Palestijnen overal in de gebieden die onder Israelische controle staan. Het Tribunaal vestigt de aandacht op het duistere karakter en de ontoegankelijkheid van veel wetten, militaire decreten en voorschriften waarop het Israelische geïnstitutionaliseerde regime van overheersing rust, in tegenstelling tot de expliciete en direct toegankelijke Zuid-Afrikaanse apartheidswetgeving.

II. Vervolging als misdaad tegen de menselijkheid

Veel van de tegenover het Tribunaal afgelegde getuigenverklaringen met betrekking tot het punt apartheid zijn ook relevant voor een andere misdaad tegen de menselijkheid: vervolging. Deze kan in ogenschouw genomen worden in relatie tot de Israelische praktijk krachtens het beginsel van cumulatieve aanklachten. Vervolging houdt in dat de leden van een herkenbare groep opzettelijk en in ernstige mate hun grondrechten ontnomen worden in de samenhang van een wijdverbreide en systematische aanval op een burgerbevolking. Het Tribunaal concludeert dat het bewijsmateriaal een bevinding van vervolging ondersteunt met betrekking tot de volgende daden:

- het beleg en de blokkade van de Strook van Gaza als vorm van collectieve bestraffing van de burgerbevolking;
- het tot doelwit maken van burgers tijdens grootscheepse militaire operaties;
- het verwoesten van woningen van burgers zonder dat dit door militaire noodzaak gerechtvaardigd wordt;
- de ongunstige gevolgen voor de burgerbevolking die de Muur en het daarmee verband houdende regime heeft op de Westelijke Jordanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem;
- de stelselmatige campagne van gedwongen evacuatie en verwoesting van niet-erkende bedoeïendorpen in de regio Negev [Naqab] van zuidelijk Israel.

III. Juridische gevolgen

Apartheid en vervolging zijn daden die aan Israel kunnen worden toegeschreven en waarvoor Israel internationale juridische verantwoordelijkheid draagt. Israel moet zijn daden van apartheid en zijn politiek van vervolging beëindigen en passende verzekeringen en waarborgen van niet-herhaling geven. Voorts moet Israel volledig herstel geven voor wat zijn volkenrechtelijk onrechtmatige daden hebben aangericht, met betrekking tot elke schade, hetzij materieel hetzij moreel. Wat dit herstel betreft moet Israel de Palestijnen schadeloos stellen voor de aangerichte schade, een schadeloosstelling die elke financieel in te schatten schade dekt voor mensenlevens, verlies van bezittingen en verlies van inkomen voor zover dit vastgesteld kan worden.

Staten en internationale organisaties hebben ook internationale verantwoordelijkheden. Zij hebben een verplichting om in onderlinge samenwerking Israels apartheidsdaden en zijn beleid van vervolging tot een eind te brengen, ook door Israel geen hulp of bijstand te verlenen en de illegale situatie die uit zijn daden voortvloeit niet te erkennen. Zij moeten Israels inbreuken op het internationale strafrecht tot een eind brengen door strafvervolging in te stellen tegen internationale misdrijven, waaronder de misdrijven apartheid en vervolging.

IV. Aanbevelingen

Gezien de bovenstaande bevindingen dringt het Russell-Tribunaal over Palestina er bij alle relevante partijen resoluut op aan te handelen in overeenstemming met hun juridische verplichtingen.

Dienovereenkomstig dringt het Tribunaal erop aan:

- dat **de staat Israel** onmiddellijk zijn stelsel van apartheid jegens het Palestijnse volk ontmantelt, alle discriminerende wetten en praktijken herroept en daden van vervolging jegens Palestijnen beëindigt;
- dat **alle staten** samenwerken om de illegale situatie tot een eind te brengen die voortkomt uit Israels praktijk van apartheid en vervolging. In het licht van de verplichting geen hulp of bijstand te verlenen moeten alle staten passende maatregelen overwegen om voldoende druk op Israel uit te oefenen, waaronder het opleggen van sancties en het collectief verbreken van diplomatieke betrekkingen via internationale organisaties, of, indien daarover geen consensus is, individueel, door de bilaterale betrekkingen met Israel te verbreken;
- dat **de aanklager bij het Internationaal Strafhof** rechtsmacht aanvaardt zoals door de Palestijnse autoriteiten in januari 2009 verzocht is, en, zoals verzocht is door het 'Goldstone Rapport', 'zo spoedig als mogelijk is' een onderzoek begint naar internationale misdrijven die sinds 1 juli 2002 op Palestijns gebied zijn begaan;
- dat Palestina toetreedt tot het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof;
- dat **het mondiaal maatschappelijk middenveld** (met inbegrip van alle groepen en individuen die binnen Israel en het bezette Palestijnse gebied met grote inzet werken om het daar bestaande stelsel van rassendiscriminatie tegen te gaan) blijk geeft van dezelfde geest van saamhorigheid die bijgedragen heeft tot het einde van de apartheid in Zuid-Afrika, onder meer door nationale parlementen op de hoogte te brengen van de bevindingen van dit Tribunaal;
- dat **de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties** de Bijzondere Commissie tegen de Apartheid opnieuw in het leven roept en een bijzondere zitting bijeenroept om aandacht te besteden aan de kwestie van de apartheid tegen het Palestijnse volk. In dit verband dient de commissie een lijst op te stellen van organisaties, banken, bedrijven, rechtspersonen, liefdadigheidsinstellingen en alle andere particuliere of publieke organen die Israels apartheidsregime bijstaan, met het oog op te nemen passende maatregelen;
- dat **de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties** het Internationaal Gerechtshof om een adviserend oordeel vraagt, zoals verzocht is door de huidige en de vorige Bijzondere VN-Rapporteurs voor de mensenrechten in het bezette Palestijns gebied alsmede door de Human Sciences Research Council van Zuid-Afrika, om de aard van Israels langdurige bezetting en apartheid te onderzoeken;
- dat **de VN-Commissie voor de Eliminatie van Rassendiscriminatie** het onderwerp apartheid behandelt in haar aanstaande bespreking van Israel in februari 2012;
- dat **de regering van Zuid-Afrika**, als gastland voor de derde zitting van het Russell-Tribunaal voor Palestina, er zorg voor draagt dat de Staat Israel generlei vergeldingsmaatregel neemt tegen de getuigen die voor het Tribunaal verklaringen afgelegd hebben.

Het Tribunaal verwelkomt de beslissing van de United Nations Education, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) om Palestina als lid toe te laten. Het betreurt de strafmaatregel die door de Verenigde Staten tegen de organisatie genomen is en dringt er bij alle staten en internationale organisaties op aan het recht van het Palestijnse volk op zelfbeschikking actief te steunen. Het Tribunaal verwelkomt de solidariteit en steun van die landen die de Palestijnse mensenrechten consequent en standvastig ondersteund hebben, en dringt er bij hen op aan de strijd voor gerechtigheid voort te zetten.

Annex: Relevant Israeli legislation and proposed legislation

Acts:

1. Law of Return (1950)
2. Citizenship Law (1952)
3. Covenant between the Government of Israel and the Zionist Executive (1952)
4. World Zionist Organization-Jewish Agency (Status) Law (1952)
5. Keren Kayemeth le-Israel Law (1953)
6. Covenant with Zionist Executive (1954, 1971)
7. The Chief Rabbinate of Israel Law (1980)
8. The Flag and Emblem Law (1949)
9. The State Education Law (1953) and its 2000 amendment
10. Absentee Property Law (1950)
11. The Land Acquisition Law (1953)
12. Basic Law: Israel Lands [The People's Lands] (1960)
13. Agricultural Settlement Law (1967)
14. Basic Law: The Knesset (1958), Amendment 9 (1985)
15. The Israel Land Administration (ILA) Law (2009)
16. Amendment (2010) to The Land (Acquisition for Public Purposes) Ordinance (1943)
17. The Admissions Committees Law (2011)
18. The Israel Lands Law (Amendment No. 3) (2011)
19. The Economic Efficiency Law (Legislative Amendments for Implementing the Economic Plan
20. Absorption of Discharged Soldiers Law (1994) [2008 amendment]
21. Absorption of Discharged Soldiers Law (1994) (Amendment No. 12) (2010)
22. Law (2011) to Amend to the Budgets Foundations Law, Amendment No. 40 (The 'Nakba Law')
23. The Regional Councils Law (Date of General Elections) (1994) Special Amendment No. 6 (2009)
24. Duty of Disclosure for Recipients of Support from a Foreign Political Entity Law (2011) ('NGO Foreign Government Funding Law')

Bills:

1. Bill to amend the Citizenship Law (1952) imposing loyalty oath for persons seeking naturalization in Israel and Israeli citizens seeking first ID cards
2. Bill (2009) to amend the Basic Law: Human Dignity and Liberty and limit the judicial review powers of the Supreme Court to rule on matters of citizenship
3. Bill Granting Preference in Civil Service Appointments to Former Soldiers
4. Bill Awarding Preferences in Services to Former Soldiers
5. Bill to Prohibit Imposing a Boycott (2010) ('Ban on BDS Bill')
6. The Associations (Amutot) Law (Amendment – Exceptions to the Registration and Activity of an Association) (2010) ('Universal Jurisdiction Bill')
7. Bill to Protect the Values of the State of Israel (Amendment Legislation) (2009) ('Jewish and Democratic State Bill')
8. The new cinema bill – would regulate and condition that any state funds would be given to film makers only after they have signed a loyalty declaration to Israel and its institutions as 'a Jewish state'

bron: www.alhaq.org, 10 november 2011

Translation/Vertaling: Paul Kuiper